

Holdninger til innvandring og integrering før og etter Russlands fullskalainvasjon av Ukraina i februar 2022

- Oppdaterte tall desember 2023

Audun Fladmoe, Jan-Paul Brekke, Stine Hesstvedt og Dag Wollebæk

Institutt for samfunnsforskning, mars 2024

Integrerings- barometeret

2018–2024

Oppsummering av funn

1. Det var en sterk økning i positive holdninger til mottak av ulike innvandrergupper etter Russlands fullskalainvasjon av Ukraina i februar 2022. Dette gjaldt spesielt andelen som ønsket å ta imot flere flyktninger, men det var også en økning i andelen som ønsket å ta imot flere asylsøkere, arbeidsinnvandrere og familiemedlemmer (familiegjenforening), og det var flere som ønsket å bosette flyktninger i sin kommune.
2. Etter fullskalainvasjonen var det også en økning i andelen som synes innvandring i hovedsak er bra for Norge og som mente at integreringen fungerer bra.
3. Høsten 2023 var holdningene i stor grad tilbake til nivået fra før invasjonen, men det var to unntak: Støtten til å ta imot arbeidsinnvandrere og andelen som mener integreringen går bra var fortsatt noe høyere enn før fullskalainvasjonen.

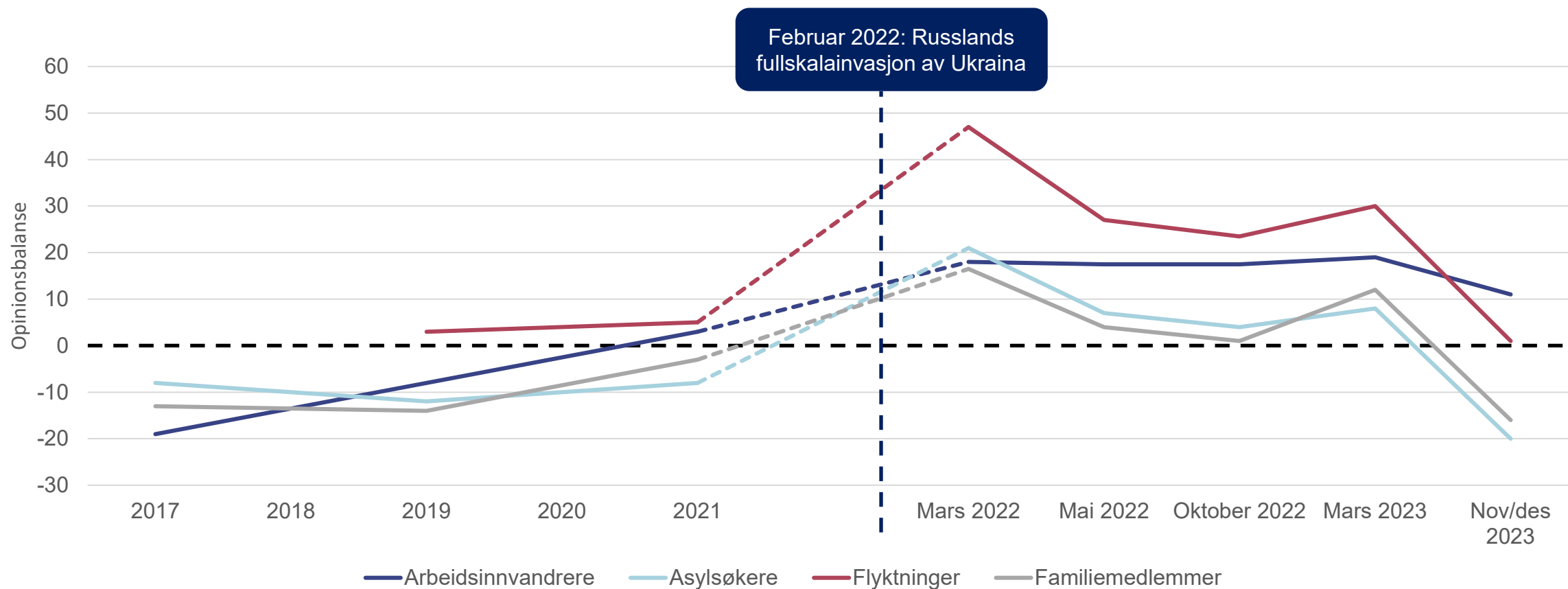
Holdningsendringene over tid kan ha flere årsaker. Mens det er nærliggende å tolke holdningsendringene vinteren og våren 2022 som en direkte konsekvens av fullskalainvasjonen, var det på lengre sikt flere faktorer som kan bidra til å forklare at holdningene i stor grad var tilbake til nivået fra før fullskalainvasjonen.

For det første har det gått lang tid, og den umiddelbare reaksjonen på fullskalainvasjonen er derfor ikke lenger like gjeldende. Høsten 2023 var det også økt oppmerksomhet om at det høye antallet ankomster fra Ukraina skapte press blant annet på bosettingskapasiteten i norske kommuner.

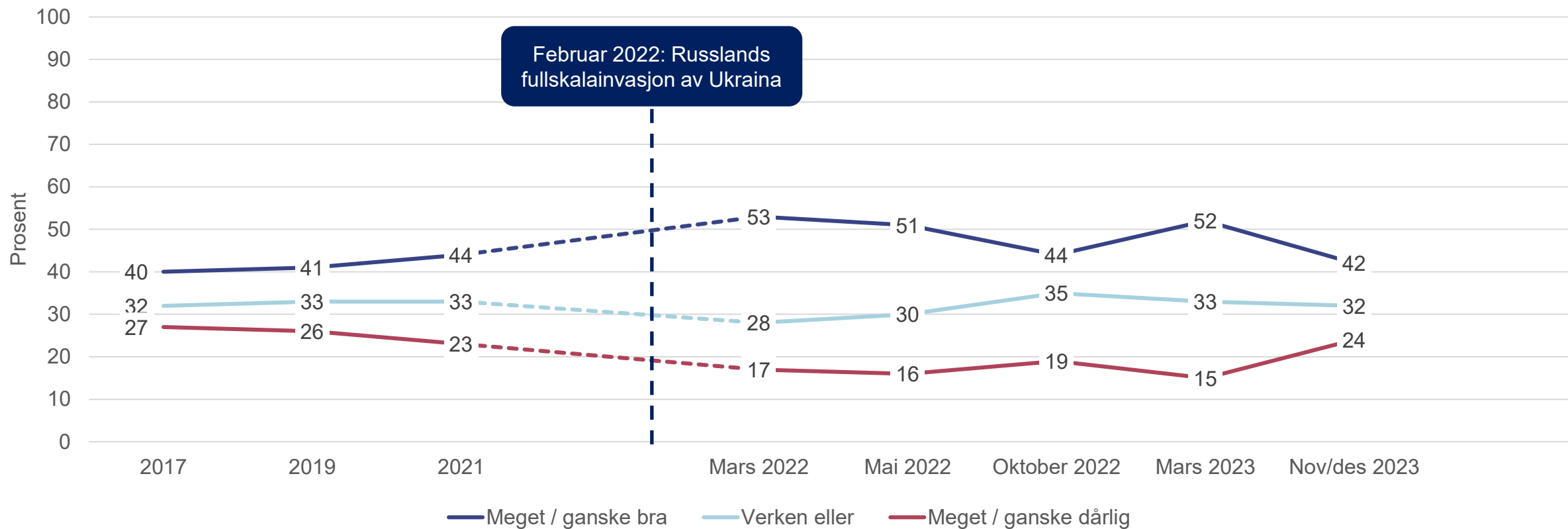
For det andre var det flere hendelser høsten 2023 som kan ha endret befolkningens mentale bilde av hvem innvandrere og flyktninger er. Det var over lengre tid omfattende mediedekning av organisert brutal kriminalitet i Sverige knyttet til innvandremiljøer, og med en frykt for at dette kunne spre seg til Norge. Datainnsamlingen høsten 2023 ble også gjennomført i kjølvannet av terrorangrepet utført av Hamas i Israel, og Israels påfølgende krig mot Hamas på Gazastripen.

«Synes du Norge bør ta imot flere eller færre ...»

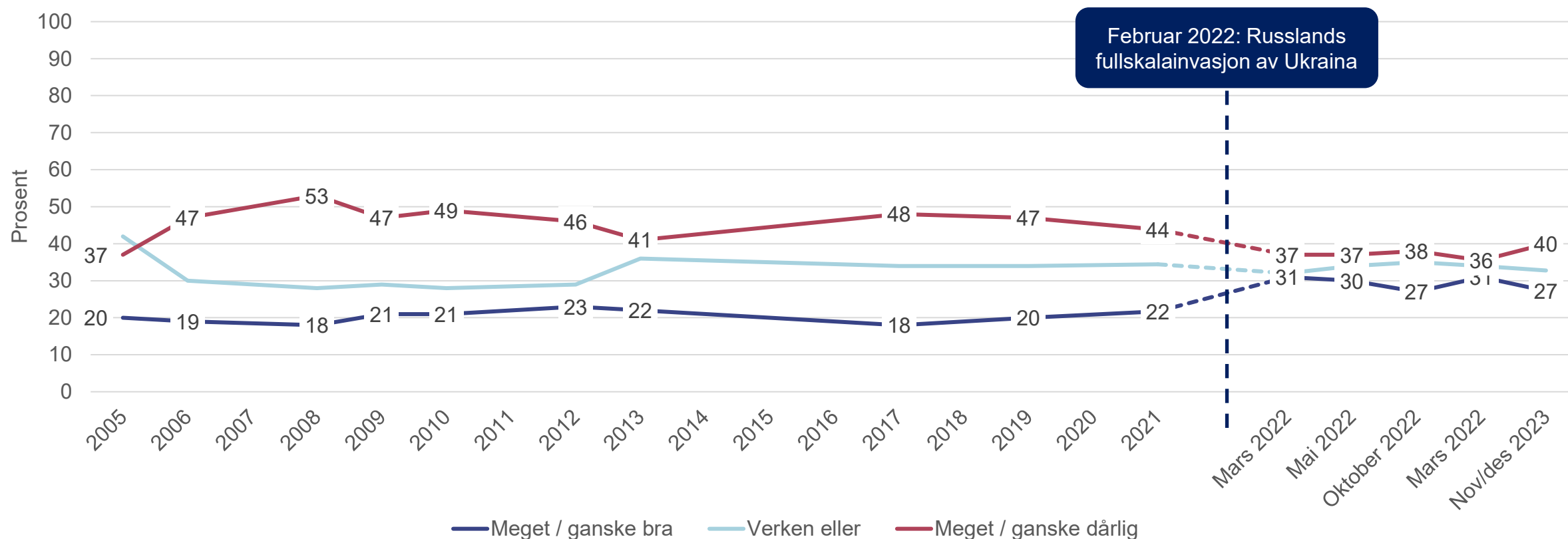
(Opinionsbalanse: andel som svarer “flere” minus andel som svarer “færre”)

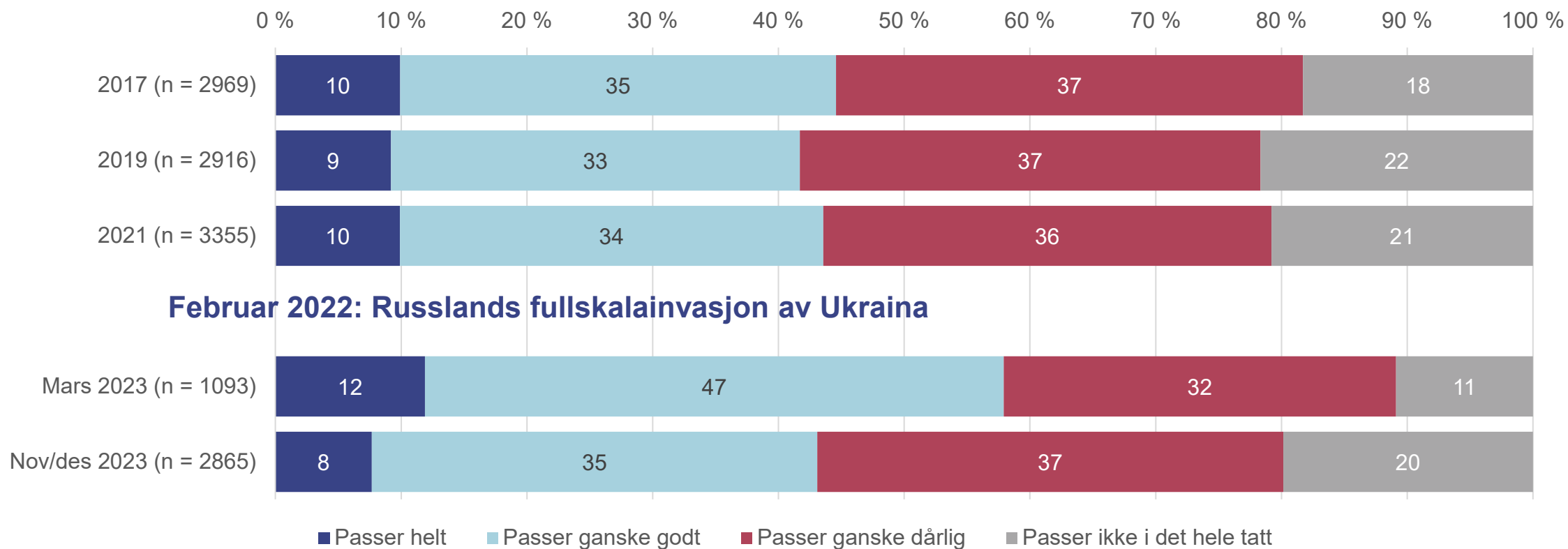
«Synes du innvandring i hovedsak er bra eller dårlig for Norge?»

«I det store og hele, hvordan synes du integreringen av innvandrere i det norske samfunnet fungerer?» Prosent.

«Min kommune bør bosette flere flyktninger»

Holdninger til flyktninger og innvandring før og etter utbruddet av krigen i Ukraina. Metode.

- I denne rapporten vises utviklingen i befolkningens holdninger til innvandring, flyktninger og integrering over tid. Analysene bygger på Integreringsbarometerets hovedundersøkelser, som har blitt gjennomført siden 2005 (enkelte målepunkter startet først i 2017). Siste spørreundersøkelse ble gjennomført høst/vinter 2023.
- Etter Russlands fullskalainvasjon av Ukraina i februar 2022 har vi i tillegg gjennomført fire korte spørreundersøkelser hvor vi har gjentatt sentrale spørsmål fra Integreringsbarometeret. Formålet med undersøkelsene har vært å undersøke hvordan befolkningens holdninger til innvandring og integrering påvirkes av krigen, på kort og lang sikt.
- Alle undersøkelsene er gjennomført som webundersøkelser rettet mot den voksne norske befolkningen. Utvalgene er trukket fra Kantars webpanel. Hovedundersøkelsene har ca. 3000 respondenter, hvor om lag halvparten av respondentene har deltatt flere ganger. De korte undersøkelsene er gjennomført på Kantars panelbuss: (t1) 16.-23. mars, (t2) 18.-25. mai, (t3) 5.-12. oktober 2022 og (t4) 16.-23 mars 2023 (n~1000 per gang).